

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og lovforslagets hovedindhold

Lovforslaget indebærer oprettelse af et nyt etisk råd – Det Etske Råd – som skal dække etisk rådgivning – hovedsagelig i forbindelse med anvendelse af bio- og genteknologier – i relation til mennesker, natur, miljø og fødevarer, og til problemstillinger, der går på tværs af disse emner. I forhold til det nuværende etiske råd er der således tale om en udvidelse af rådets virksomhedsområde.

Grundlæggende svarer det foreslåede nye Etske Råds organisation og funktion til, hvad der er gældende for det nuværende etiske råd.

Benævnelsen af rådet: »Det Etske Råd« er i lovforslaget bevaret uændret set i forhold til gældende lov. Benævnelsen – der er karakteriseret ved at være helt generel – er indarbejdet siden 1987. Det er fundet mest hensigtsmæssigt at bevare den kendte og generelle benævnelse.

Det foreslås, at der – som efter den hidtidige lov – oprettes et særligt folketingsudvalg – Udvalget vedrørende Det Etske Råd – på 9 medlemmer, der bl.a. har til opgave løbende at følge arbejdet i Det Etske Råd ved fælles møder og lignende. Udvalget kan endvidere anmode Det Etske Råd om at behandle nærmere angivne emner inden for rådets virksomhedsområde.

Det Etske Råd foreslås at bestå af 17 medlemmer – som efter den hidtidige lov – som udnævnes (beskikkes) af indenrigs- og sundhedsministeren efter følgende regler: 9 medlemmer udpeges af folketingsudvalget (Udvalget vedrørende Det Etske Råd), 4 medlemmer udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren, 1 medlem udpeges af miljøministeren, 1 medlem udpeges af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, 1 medlem udpeges af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling og 1 medlem udpeges af økonomi- og erhvervsministeren.

Det Etske Råd rådgiver Folketing, ministre og offentlige myndigheder om de etiske spørgsmål, som hører under rådets virksomhedsområde.

Rådet har pligt til at følge udviklingen på det bio- og genteknologiske område. Rådet afgiver udtalelser eller redegørelser om de almene og principielle etiske spørgsmål, som er knyttet til forskning i og anvendelse af bio- og genteknologier indenfor ét eller flere af følgende områder: 1) sundhedsområdet, herunder forplantningsteknologi, fosterdiagnostik samt brug af befrugtede menneskelige æg, fosteranlæg og fostre, 2) natur- og miljøområdet, herunder hensyn til bevarelse af biologisk mangfoldighed samt en bæredygtig udvikling og 3) fødevarerområdet, herunder spørgsmål om fødevarereproduktion.

Rådet har endvidere pligt til at følge udviklingen og afgiver udtalelser eller redegørelser om de øvrige almene og principielle etiske spørgsmål, der særligt knytter sig til sundhedsvæsenet og den biologisk-medicinske forskning vedrørende mennesket, herunder anvendelse af nye behandlingsformer, ny diagnostisk teknik og ny medicinsk teknologi samt spørgsmål om registrering, videregivelse og anvendelse af oplysninger om arvelige sygdomme eller egenskaber hos enkeltpersoner eller grupper af personer.

Loven foreslås at træde i kraft den 1. januar 2005.

2. Baggrund

På det gen- og bioteknologiske område findes der i dag en betydelig mængde samarbejds-, koordinations- og rådgivningsfora. Omfanget heraf har været stigende i de senere år. Som følge heraf er der bl.a. risiko for, at opgavevaretagelsen på området bliver meget uoverskuelig, og at de enkelte råd og nævn varetager overlappende opgaver og ikke koordinerer aktiviteterne indbyrdes, eller at separate sekretariatsfunktioner indebærer et samlet offentligt ressourceforbrug, som er uhensigtsmæssigt stort i forhold til opgavernes omfang.

Som led i regeringens indsats for løbende at sanere råd, nævn, udvalg og centre med sigte på at effektivisere den statslige administration, at forbedre mulighederne for tværgående opgaveløsning og at frigøre ressourcer til højt prioriterede formål, jf. *Mere velfærd og mindre bureaukrati, januar 2002*, har regeringen be-